

DISKUSE

K

JEDNÁNÍ 1. PRACOVNÍHO TÝMU
ODBORNÉ KOMISE PRO DŮCHODOVOU REFORMU

ze dne 7. 1. 2016

k prezentaci

pan JAROSLAV VOSTATEK

“Scénáře dílčích penzijních reforem“

K předmětné prezentaci postupuji srovnání České republiky se Švédskem.

Upřesňuji některé ekonomické údaje o nákladech práce ,
daňových kvótách, daních ,
odvodech na důchodové pojištění a další.

Zpracoval : Jára Miroslav

Literatura :

Česká republika v mezinárodním srovnání (vybrané údaje) ČSÚ 2015,
Daně v Evropské unii (4. aktualizované vydání a 6.aktualizované vydání),
Statistická ročenka ČESKÉ REPUBLIKY 2015,
EUROSTAT – Key figures on Europe 2015,
Svět čísel 2009 (PASEKA 2009), překlad z AJ,
Ekonomika ŠVÉDSKA a perspektivy jejího vývoje, Ing. Věra Jelínková, 1989

K předmětné prezentaci postupuji srovnání České republiky se Švédskem.

Upřesňuji některé ekonomické údaje o nákladech práce ,
daňových kvótách, daních a odvodech na důchodové pojištění.

Úvodem :

Švédsko, jako sociální stát s vysokým sociálním a důchodovým zabezpečením
obyvatel, může být inspirací pro řešení důchodového systému ČR.

Švédsko má cca 10 mil. obyvatel, má náročnější klimatické podmínky,
část země je za polárním kruhem, rozloha je cca 5 x větší, než ČR,
má náročnější infrastrukturu.

Podíl jednotlivých odvětví zemědělství, průmyslu a služeb je podobný ČR.

Nesrovnatelné jsou mezi Švédskem a ČR PRŮMĚRNÉ MZDY, DANĚ Z PŘÍJMU a sociální pojištění :

**Průměrné měsíční MZDY jsou ve Švédsku
4 x vyšší, cca 80 tis. Kč.**

**Měsíční náklady práce jsou ve Švédsku
4 x vyšší, cca 100 tis. Kč.**

**Daň z příjmu ve Švédsku je
nulová do výše příjmu cca 1 mil. Kč**

V ČR je sleva z daně z příjmu na poplatníka 24 800 Kč,
tj. daň z příjmu je v ČR nulová do 165 tis. Kč základu daňových příjmů.
Ve Švédsku lze od základu daně odečíst výživné a soukromé penzijní pojištění,
až do výše 100 tis. Kč.

Ve Švédsku lze od základu daně odečíst, až 100 % zaplacených příspěvků na
soukromé důchodové penzijní pojištění.

**Současně má
Švédsko vysoce produktivní obyvatelstvo.
Ekonomicky aktivního obyvatelstva je
ve věku 15 let do 24 let 54,5 % (ČR jen 31,5 %), (rozdíl 23 %),
ve věku 25 do 54 let 89,1 % (ČR 90,9 %), (rozdíl -1,8 %)
ve věku 55 do 64 let 77,5 % (ČR 54,8 %), (rozdíl 23 %).**

**Inovační index a Index technologické připravenosti
(index = 1 je nejvyšší) má Švédsko jedno z nejvyšších,
do 10-tého místa v celosvětovém srovnání
(ČR daleko za Švédskem nad index 25).**

**Výdaje na výzkum procentem z HDP má Švédsko
3,39 %, cca 377,8 mld. Kč, (ČR 1,91 %, cca 76,9 mld. Kč).**

**Hrubý domácí produkt
(HDP) Švédska (cca 11 150 mld. Kč)**

je 2,7 x vyšší, než ČR (cca 4 026 mld. Kč).

Počet patentů 2 448 (ČR 183) v roce 2011.

Energetická náročnost ŠVÉDSKA je 2,4 x nižší.

**Otázka : Proč se ekonomika Švédska tak výrazně liší od
ekonomiky České republiky ?**

**Lze se oprávněně domnívat,
že dobré, až vysoké odměňování občanů ve Švédsku
zaměstnanců a živnostníků, vytváří
EKONOMICKY A SOCIÁLNĚ SVOBODNOU
OBČANSKOU SPOLEČNOST,
která svou produktivitu, výkonnost a inovační potenciál
zhodnocuje v prosperující EKONOMICE Švédska.**

**Česká republika ve srovnání s ekonomikou Švédska „jede“
pouze na 30,5 % výkonnosti Švédska v HDP
nebo jinak,
na 62,8 % při přepočtu na „Standard kupní síly (SKS)“.
Porovnání ekonomiky Švédska a České republiky ve vztahu k HDP
a k „Standardu kupní síly (v %)“**

	Švédsko	ČR	ČR k HDP Švédska	ČR k SKS Švédska
1. Sociální výdaje	30,5	20,8	6,34	13,08
2. Výdaje na důchody	11,9	9,9	3,01	6,22
3. Výdaje na výzkum	3,2	1,9	0,57	1,2
4. Výdaje na vzdělávání	6,82	4,51	1,37	2,83
5. Výdaje na zdravot.	9,6	7,5	2,2	4,71
6. Hrubá přidaná hodnota	88,4	89,7	27,34	56,42
7. Mzdy, platy, pojištění	47,9	40,6	12,37	25,53
8. Hrubý provozní přebytek	31,7	49,8	15,18	31,32
Sektory národního hospodářství				
9. Zemědělství	1,5	2,4	0,73	1,5
10. Průmysl	24,2	37,8	11,52	23,7
11. Služby	74,3	59,9	18,26	37,6

VŠE V PROCENTECH

V další části prezentace tabulky :

- Obsah :**
1. Základní parametry
 2. Mzdy a daně
 3. Pojistné
 4. Daňové kvóty – srovnání
 5. Podíl daní na soukromé spotřebě
Podíl daní z příjmu a sociálního pojištění na **MZDÁCH**
DPH SAZBY
 6. **HRUBÁ PŘIDANÁ HODNOTA**
 7. **MĚSÍČNÍ NÁKLADY PRÁCE srovnání**
 8. **OBYVATELSTVO**
 9. a 10. **OBRÁZKY ČR A ŠVÉDSKO**
Tvorba Hrubé přidané hodnoty (HPH) a
Hrubého domácího produktu (HDP),
Mezi-spotřeby,
Daně z produktů a dotace.

ČÁST 1 – Základní parametry

K předmětné prezentaci PAN JAROSLAV VOSTATEK

“Scénáře dílčích penzijních reforem“.

ČESKÁ REPUBLIKA

Základní parametry

ŠVÉDSKO

10,51 milionu

Obyvatel 2014

9,72 milionu

78,8 tis. km²

Rozloha 2014

410 tis. km². (5,7 x větší rozloha)

0,4 %

Inflace 2014

0,2 %

7,0%

Nezaměstnanost 2013

8 %

155 mld. EUR

Hrubý domácí produkt (1*) **429 mld. EUR** (2,7 x vyšší)

34,4 %

Daňová kvóta 44,3 % (vyšší o + 9,9 %)

23 542 Kč

PRŮMĚRNÁ MĚSÍČNÍ MZDA (2008)

hrubé mzdy a výhody zaměstnance

29 063 SEK tj. 84 108 Kč

(kurz 2,894 Kč za SEK)

ENERGETICKÁ NÁROČNOST (2013)

353,8 kgoe/tis. EUR

143,9 kgoe/tis.EUR (2,4 x nižší)

Kgoe = kilogram ropného ekvivalentu

(1*) HDP - Data z EUROSTATU rok 2014,

SEK = ŠVÉDSKÁ KORUNA = cca 2,894 Kč (data z 1/2016)

ČR Devizový kurz k USD 2013 = 1USD = 19,562 Kč,

Švédsko Devizový kurz k USD 2013 = 1 USD = 6,514 SEK,

ČR Devizový kurz k EURu 2013 = 1 EURO = 25,980 Kč,

Švédsko Devizový kurz k EURu 2013 = 1 EURO = 8,652 SEK,

ČÁST 2 – MZDY A DANĚ

K předmětné prezentaci PAN JAROSLAV VOSTATEK
“Scénáře dílčích penzijních reforem“.

ČESKÁ REPUBLIKA

MZDY A DANĚ

ŠVÉDSKO

PRŮMĚRNÁ MĚSÍČNÍ MZDA (2008)

23 542 Kč

hrubé mzdy a výhody zaměstnance

29 063 SEK tj. 84 108 Kč

(kurz 2,894 Kč za SEK)

PRŮMĚRNÉ MĚSÍČNÍ NÁKLADY PRÁCE (2008)

31 542 Kč

hrubé mzdy, sociální a zdravotní pojištění + výhody

33 451 SEK tj. 96 807 Kč

(kurz 2,894 Kč za SEK)

ZDANITELNÝ PŘÍJEM FYZICKÝCH OSOB

do 165 333 Kč (*3)

nulová daň

do 413 200 SEK (1 195 800 Kč)

nad 165 333 Kč

20 %

od 413 200 do 591 600 SEK (1 712 090 Kč)

25 %

nad 591 600 SEK (tj. nad cca 1 712 090 Kč)

(3*) výpočet ze slevy na poplatníka 24 800 Kč při 15 % daně z příjmu

(kurz 2,894 Kč za SEK)

ZDANITELNÝ PŘÍJEM FYZICKÝCH OSOB - DŮCHODCŮ

do 165 333 Kč (*3)

nulová daň

do 450 200 SEK (1 302 878 Kč)

nad 165 333 Kč

20 %

od 450 200 do 620 600 SEK (1 796 016 Kč)

25 %

nad 620 600 SEK (tj. nad cca 1 796 016 Kč)

(3*) sleva na poplatníka 24 800 Kč při 15 % daně z příjmu

(kurz 2,894 Kč za SEK)

ČR uplatňuje u fyzických osob daň z příjmu 15 % ze SUPERHRUBÉ MZDY tj. 15 % z daně z příjmu ze základu (HRUBÉ MZDY x 1,34), v tom sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem, to odpovídá reálnému ZDANĚNÍ 20%. Výpočty provedeny pro poplatníka bez závazků (bez dalších daňových úlev).

SEK – švédská koruna = kurzu 2,894 Kč (k 1/2016)

Literatura : Daně v Evropské unii (4. aktualizované vydání a 6.aktualizované vydání).

ČÁST 3 – POJISTNÉ

K předmětné prezentaci PAN JAROSLAV VOSTATEK
“Scénáře dílčích penzijních reforem“.

ČESKÁ REPUBLIKA

POJISTNÉ

ŠVÉDSKO

Zaměstnanci platí pojištění z MEZD

6,5 % z HM	důchodové pojištění	platí jen 7 %
4,5 % z HM	zdravotní pojištění	neplatí

Zaměstnanci ve Švédsku platí pouze 7 % na důchodové pojištění z platu do výše max. 410 763 SEK (tj. cca 1 188 748 Kč při 1 SEK = 2,894 Kč)

Zaměstnavatelé platí pojištění z MEZD

21,5 % z HM	důchodové pojištění	10,21 %
9,0 % z HM	zdravotní pojištění	5,02 %
1,2 % z HM	zaměstnanost – pojištění	2,91 %
2,3 % z HM	nemocenské pojištění	0,00 %
	pozůstalostní pojištění	1,17 %
	rodičovské pojištění	2,2 %
	úrazové pojištění	0,68 %
	daň ze mzdy	9,23 %
34,0 %	CELKEM	31,42 %

Zaměstnavatel ve Švédsku platí většinu sociálních příspěvků zaměstnance, tj. 31,42 % na pojištění bez limitu z výše mzdy (platu).

Při PRŮMĚRNÉ MĚSÍČNÍ MZDĚ VE ŠVÉDSKU

výši cca 29 063 SEK tj. 84 108 Kč

(při kurzu 2,894 Kč za SEK k 1/2016)

nemá ŠVÉDSKÝ důchodový systém problémy.

ŠVÉDSKO je velmi „mzdově rovnostářské“,

tj. průměrnou měsíční mzdu ve výši cca 80 tis Kč

má většina zaměstnanců.

Zaměstnanců s několikanásobkem průměrného platu je jen velmi málo.

Základem „Důchodového systému“ ve Švédsku je průběžně financovaný systém, doplněný o úspory prostředků zaměstnanců v soukromých penzijních fondech.

ČÁST 4 – DAŇOVÉ KVÓTY - srovnání

K předmětné prezentaci PAN JAROSLAV VOSTATEK

“Scénáře dílčích penzijních reforem“.

ČESKÁ REPUBLIKA DAŇOVÁ KVÓTA ŠVÉDSKO

(36,9 %) **34,4 %**

DAŇOVÁ KVÓTA (1*)

(48,3 %) **44,3 %**

=

(4,3 %) **3,7 %**

daně Fyzických osob (FO)

(14,6 %) **15,0%**

+

(4,8 %) **3,4 %**

daně Právnických osob (PO)

(4 %) **3,4 %**

+

(16,3 %) **15,4 %**

Sociální zabezpečení

(12,2 %) **7 %**

(odvod zaměstnance a zaměstnavatele)

+

(11,3 %) **11,8 %**

Nepřímé daně, tj. DPH a spotřební daně (17,0 %) **18,6 %**

Daně ze zboží a služeb

(1*) Daňová kvóta = ukazatel daňového zatížení obyvatelstva =
= poměr daňového inkasa k HDP (hrubému domácímu produktu) v běžných cenách
(v daňovém inkasu jsou zahrnuty i příspěvky na sociální zabezpečení)

(2*) V závorce (x,xx %) jsou data z roku 2007, tučná čísla XX,X % jsou z dat roku 2011.

Literatura : Daně v Evropské unii (4. aktualizované vydání a 6. aktualizované vydání).

ČÁST 5 – PODÍLY DANÍ A DPH

K předmětné prezentaci PAN JAROSLAV VOSTATEK
 „Scénáře dílčích penzijních reforem“.

ČESKÁ REPUBLIKA DANĚ 2011 *3 (2007) ŠVÉDSKO

Podíl výnosu z nepřímých daní (z DPH a spotřebních daní)
 na soukromé spotřebě obyvatel a spotřebě vlády (2*)

(21,4 %) **21,4%**

(27,8 %) **27,3 %**

Podíl přímých daní a sociálních odvodů
 na mzdových nákladech zaměstnavatele

(41,4 %) **39 %**

(43,1 %) **39,4 %**

(2*) snížený o mzdové výdaje před zdaněním

(3*) DATA Z ROKU 2007 v závorkách (SLABĚ)

ČESKÁ REPUBLIKA DPH SAZBY 2011 ŠVÉDSKO

3	počet sazeb	4
nevyužitá	nulová sazba	0 %
10 %	snížená sazba 1	6 %
15 %	snížená sazba 2	12 %
21 %	základní sazba	25 %

do 1 mil. Kč od DPH jsou osvobozeny „OBRATY“ do 30 000 SEK
 do cca 90 000 Kč

**tj. měsíční limit pro neplátce DPH v ČR je cca 84 tis. Kč za měsíc,
 ve ŠVÉDSKU je tento měsíční limit jen cca 8 tis. Kč za měsíc,
 tj. (10 x menší).**

Z toho vyplývá, že skoro všichni platí DPH.

DPH sazba 0 % použita na léky na předpis,

DPH sazba 6 % použita na časopisy, domácí přeprava osob, kina, koncerty,

DPH sazba 12 % použita na služby spojené s turizmem, potraviny,

DPH sazba 25 % na zbývající produkty a služby

ČÁST 6 – HRUBÁ PŘIDANÁ HODNOTA - srovnání

K předmětné prezentaci PAN JAROSLAV VOSTATEK

“Scénáře dílčích penzijních reforem“.

9

ČESKÁ REPUBLIKA

ŠVÉDSKO

Výdaje na výzkum v % HDP (2013)

1,91 %

3,39 %

Patenty průmyslové a ostatní (2011) .

183 patentů

2 448 patentů

HRUBÁ PŘIDANÁ HODNOTA (HPH) (R.2013) % - podíly

2,4 %	ISIC A zemědělství, myslivost, lesnictví rybolov a chov ryb	1,5 %
37,6 %	ISIC B – F těžba, dobývání, průmysl ,výroba energií a stavebnictví	24,2 %
60 %	ISIC G - U služby	74,3 %

HRUBÝ DOMÁCÍ PRODUKT (HDP) (R.2013) %

79,9% **podle standardu kupní síly (EU 28 = 100 %) 127 %**
je HDP po přepočtu o 47,1 % vyšší

NEJVĚTŠÍ EKONOMIKY podle HDP (R.2006) v mld. \$

143 mld.\$ (pořadí 41)

384 mld. \$ (pořadí 19)

Největší objem průmyslové výroby (R.2006) v mld. \$

50 mld.\$ (pořadí 41)

97 mld. \$ (pořadí 24)

Největší objem zpracovatelského průmyslu (R.2006) v mld. \$

35 mld.\$ (pořadí 35)

60 mld. \$ (pořadí 22)

Literatura : Svět čísel 2009, překlad ze zahraničí

ČÁST 7 – MĚSÍČNÍ NÁKLADY PRÁCE - srovnání

K předmětné prezentaci PAN JAROSLAV VOSTATEK

“Scénáře dílčích penzijních reforem“.

ČESKÁ REPUBLIKA

ŠVÉDSKO

Měsíční náklady na zaměstnance

(včetně odvodů zaměstnavatele)

(r.2013) celkem **34 812 Kč = 1 340 EUR/170 hod na měsíc = 8 EUR/hod**

z toho MZDY 22 415 Kč

Náhrady MEZD 2 636 Kč

Sociální požitky 424 Kč

Zákonné pojištění

zaměstnavatele 8 683 Kč

Podle článku „Z východoevropských ekonomik je ČR nejdražší“
vydává Český statistický úřad STATISTIKA & MY, číslo 04/2015, Ročník 5,
str.20, vyjímám :

Průměrné náklady na pracovní sílu
za jednu odpracovanou hodinu

byly v EU = 24,2 EUR.

Průměrné náklady na pracovní sílu
za jednu odpracovanou hodinu

byly v České republice do 10 EUR.

Velké rozdíly jsou mezi odvětvími.

**Nejdražším odvětvím je peněžnictví a pojišťovnictví
nadprůměrné náklady, až o 70 %.**

**Nejchudším odvětvím je všeobecně
„Ubytování, stravování a pohostinství“,
je pod průměrem o -41 %.**

Komentář :V ČR je situace v průměru ještě horší.

Cituji z článku :

**Český bankovní úředník stojí zaměstnavatele (v ČR) značně
méně, než skandinávský číšník.**

**Komentář : průměrná mzda bankovního úředníka v ČR je cca 50 tis. Kč/měsíc,
průměrná mzda (ve Švédsku) skandinávského číšníka je cca 80 tis. Kč/měsíc.**

8. OBYVATELSTVO

K předmětné prezentaci PAN JAROSLAV VOSTATEK
“Scénáře dílčích penzijních reforem“.

ČESKÁ REPUBLIKA

Obyvatelstvo

ŠVÉDSKO

Fertilita(2013)

Počet narozených dětí na 1 ženu

1,46

1,89

Složení populace (2013)

Do 15 let 14,8 %

do 15 let 16,9 %

Nad 65+ let 16,8 %

nad 65+let 19,1 %

Dožití (2012)

Muži 75,1 let

muži 79,9 let

Ženy 81,2 let

ženy 83,6 let

Složení obyvatelstva (2013)

14,8 % 0 – 14 let

16,9%

68,4 % 15 – 64 let

64 %

16,8 % 65 +

19,1 %

Míra ekonomické aktivity věk 15 až 64 let (2013)

72,9 %

81,1 %

Celková míra zaměstnanosti obyvatelstva věk 15 až 64 let (2013)

67,7 %

74,4 %

Míra dlouhodobé nezaměstnanosti (2014)

2,7 %

1,5 %

Struktura zaměstnanců dle sektorů národního hospodářství (2013)

3,2% Zemědělství

2,2 %

36,2 % Průmysl

20,8 %

60,7 % Služby

77,4 %

8.1 OBYVATELSTVO - rozvoj

K předmětné prezentaci PAN JAROSLAV VOSTATEK

“Scénáře dílčích penzijních reforem“.

11

ČESKÁ REPUBLIKA

Obyvatelstvo rozvoj

ŠVÉDSKO

Výdaje na vzdělání % z HDP (2012)

4,33 %

7,38%

Celkové sociální výdaje % z HDP (2012)

20,8 %

30,5 %

Celkové výdaje na důchody % z HDP (2012)

9,9 %

11,9 %

Index závislosti starých = Počet obyvatel 60+ / Počet obyvatel ve věku 20 až 59

42,1 % (r.2013)

(r. 2013) Německo 48,9, Švédsko 48,6 %

Celkové výdaje na zdravotnictví % z HDP (2012)

7,5 %

9,6 %

Počet obyvatel připadajících na jednoho lékaře (2011)

275 osob

Na praktického lékaře

255 osob

1 413 osob

Na zubního lékaře

1 243 osob

Kontrola soukromí (r.2006) – nejsilnější =1, nejslabší =5

2,5 (32 pořadí)

Čína 1,3

2,1 (19 pořadí)

Index lidského rozvoje (r.2006) – 1 pořadí je nejvyšší (100 %=max)

89,1 % (32 pořadí)

95,6 % (6 pořadí)

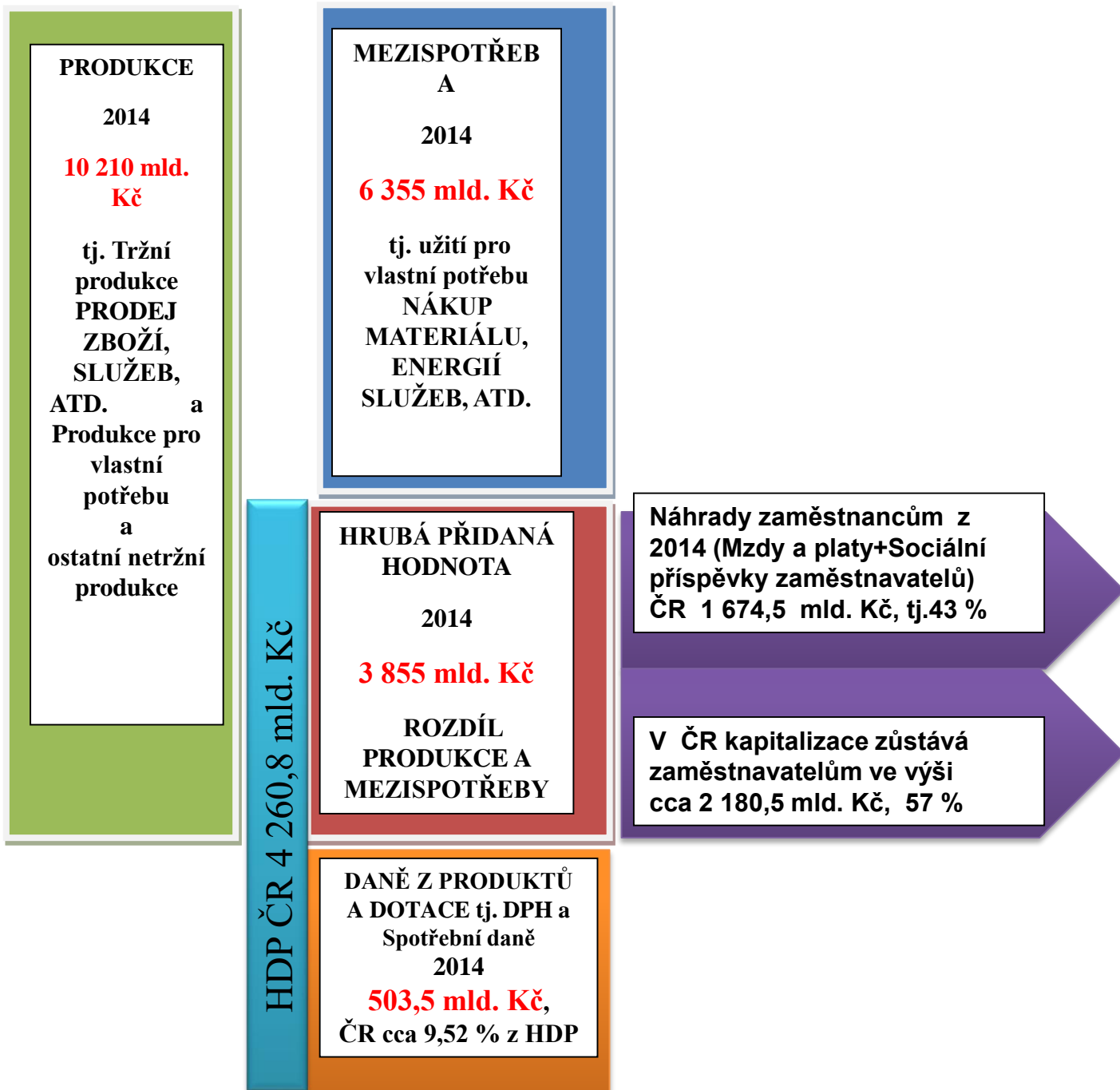
Index ekonomické svobody (r.2006) -1 pořadí je nejvyšší

68,5 % (37 pořadí)

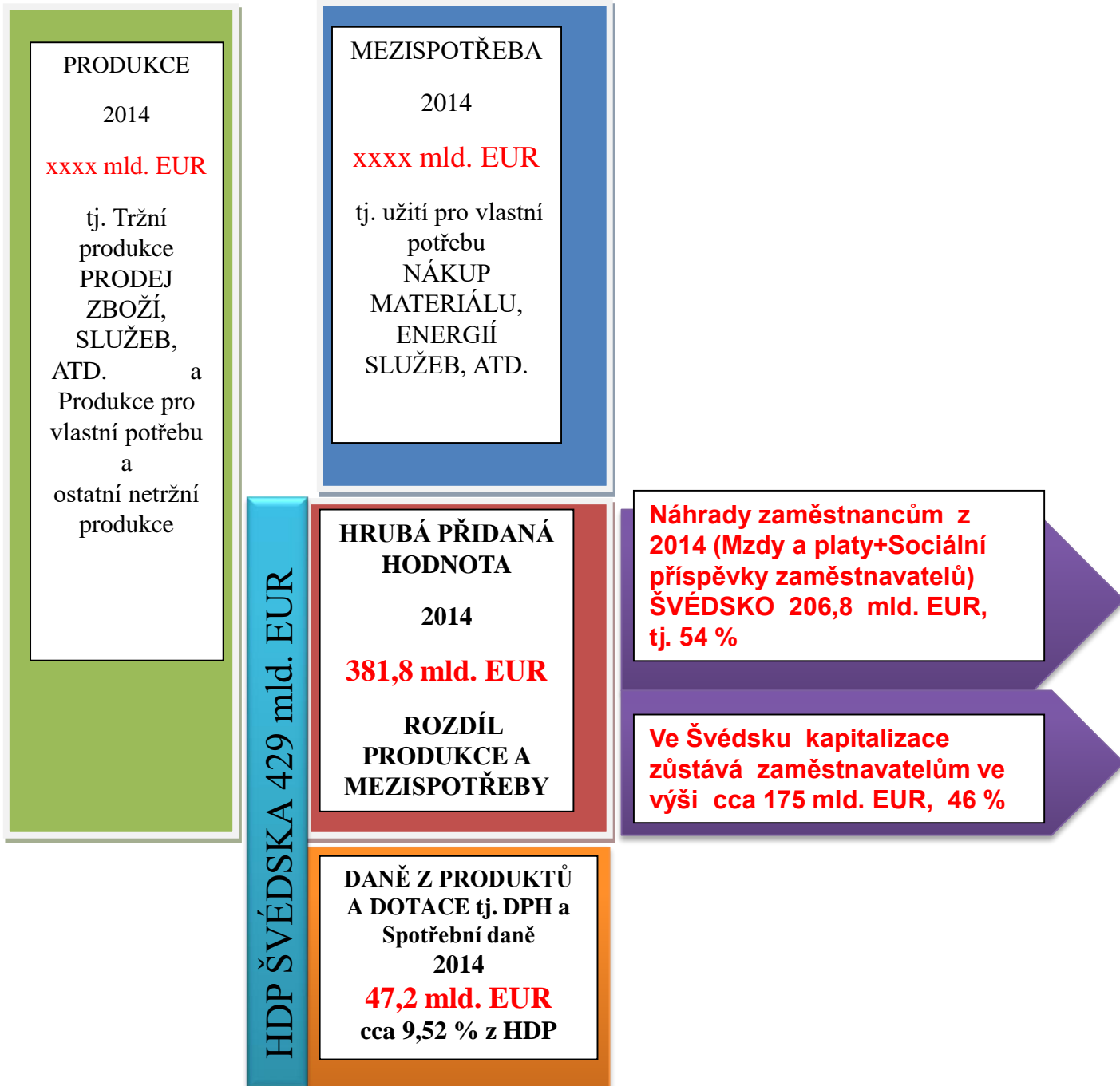
70,4 % (27 pořadí)

Literatura : Svět čísel 2009, překlad ze zahraničí

Vytvoření „Hrubé přidané hodnoty (HPH) v ČR“, ROZDÍL PRODUKCE A MEZISPOTŘEBY

Vytvoření „Hrubé přidané hodnoty (HPH) ve Švédsku“

Po převodu z EUR na Kč

V ČR kapitalizace zůstává zaměstnavatelům ve výši cca 2 180,5 mld. Kč, 57 %

Ve Švédsku kapitalizace zůstává zaměstnavatelům ve výši cca 4 547 mld. Kč, 46 %

Přes nižší kapitalizaci (jen 46 %) je ve Švédsku kapitalizace (při převodu EUR na Kč) , 2 x vyšší, než kapitalizace v ČR, tj. vyšší o 2 367 mld. Kč.

ČR Devizový kurz k EURu 2013 = 1 EURO = 25,980 Kč,